

AANGETEKEND
Ministerie Justitie en Veiligheid
T.a.v. de heer F.B.J. Grapperhaus
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Woerden, 5 juni 2018

Onderwerp : **Noodfonds voor horecaondernemers die door burgemeesters langer dan een maand gesloten worden gehouden zonder dat hen een verwijt kan worden gemaakt**
Onze ref. : UC18044/RW/HK-Iris
Contact : 0348 489 423 / j.kant@khn.nl

Deze brief is tevens aangetekend verzonden aan minister Ollongren, ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Geachte mevrouw Ollongren en heer Grapperhaus,

Als branchevereniging vertegenwoordigt Koninklijke Horeca Nederland (KHN) ruim 20.000 horecaondernemers. Wij benaderen u met deze brief omdat we ons grote zorgen maken over het effect van meerdere recente sluitingen van horecabedrijven vanwege ernstige incidenten.

Burgemeesters sluiten horecabedrijven op basis van de openbare orde-artikelen uit de Gemeentewet soms voor langere tijd, terwijl de horecaondernemers niets kan worden verweten. Daardoor worden deze bedrijven ten gronde gericht en worden kwaadwillenden en criminelen in de kaart gespeeld. Dat kan niet de bedoeling zijn! Sterker nog: dit zorgt eerder voor het tegengestelde effect van wat wordt beoogd. In plaats van het waarborgen van openbare orde en het tegengaan van criminaliteit zien we de afgelopen jaren juist *meer* incidenten die er op gericht zijn om horecabedrijven kapot te maken.

Deze trend kan ons inziens alleen doorbroken worden door een noodfonds op te richten voor horecaondernemers die (zonder dat hen iets te verwijten valt) langer dan een maand door de overheid gesloten worden gehouden. Het noodfonds moet voorzien in schadeloosstelling van de horecaondernemer.

Gezien het feit dat deze problematiek zich afspeelt op het snijvlak van de openbare orde en de criminaliteitsbestrijding richten wij de oproep om een landelijk noodfonds op te richten tot u beiden. Hieronder lichten we onze zorgen en onze oproep nader toe.

www.khn.nl

Koninklijke Horeca Nederland
Postbus 566
3440 AN Woerden
Pelmolenlaan 10
3447 GW Woerden

T 0348 489 489
F 0348 489 400

info@khn.nl

KHN werkt samen met lokale en nationale partijen aan veiligheid

Vanuit de visie dat veiligheid in en om horecabedrijven een absolute randvoorwaarde is voor een goed horecaklimaat, stimuleert KHN niet alleen samenwerking op het gebied van veiligheid tussen ondernemers onderling, maar werkt KHN ook samen met politie, justitie en openbaar bestuur op met name het gemeentelijke niveau.

In veel gemeenten is KHN dé gesprekspartner als het gaat om bijvoorbeeld uitgaansbeleid, openbare orde en veiligheid. Er is een gemeenschappelijk belang en een duidelijke win-winsituatie. Samenwerking om een goed en veilig uitgaans-/horecaklimaat tot stand te brengen, is niet alleen goed voor het ondernemerschap, het draagt ook bij aan de openbare orde en daardoor aan de leefbaarheid in de gemeente. Een goede vertrouwensrelatie tussen ondernemers en politie kan bovendien bijdragen aan het voorkomen en tegengaan van criminaliteit waaronder ondermijning. In veel gemeenten worden daarvoor tussen KHN, gemeente en politie convenanten afgesloten.

Op het landelijke niveau is KHN al jaren actief deelnemer in het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing en is KHN vanaf het begin betrokken geweest bij de Taskforce Overvallen. Onder andere door de gezamenlijke inspanningen van de publieke en private partners in de Taskforce Overvallen is het aantal overvallen van bijna 3000 in 2009 gedaald naar iets meer dan 1000 in 2017.

Zorgen KHN: sluitingen van horecabedrijven na ernstige geweldsincidenten werken averechts

Twee recente actuele kwesties: Club Blu en Suzy Wong

Twee actuele, lopende kwesties maken duidelijk dat het sluitingsbeleid van burgemeesters een averechts effect heeft. Deze zaken zijn uitgebreid in de media geweest (de sluiting van Club Blu was op 17 mei jl. in het televisieprogramma 'De Raadkamer' van Peter R. de Vries en de sluiting van Suzy Wong onder andere op 23 mei jl in het televisieprogramma 'Pauw').

Hoewel deze twee zaken op onderdelen niet vergeleken kunnen worden, zijn er duidelijke overeenkomsten:

- Er heeft een ernstig geweldsincident in de nabijheid van de horecazaak plaatsgevonden. In beide gevallen na sluitingstijd van het bedrijf. Bij Club Blu is met een automatisch wapen geschoten op het bedrijf en is een vuurwerkbom tegen het bedrijf gegooid. Bij Suzy Wong is tot twee keer toe een handgranaat, ook buiten sluitingstijd, voor het bedrijf neergelegd.
- In beide gevallen verlenen de ondernemers hun volledige medewerking aan het onderzoek.
- In beide gevallen krijgen de ondernemers te horen dat hen geen verwijt kan worden gemaakt. Ze hebben dus niets kunnen doen om het incident te voorkomen.
- In beide gevallen heeft het politieonderzoek weinig tot niets opgeleverd. Voor zover bekend zijn er geen daders en/of eventuele opdrachtgevers opgepakt.
- In beide gevallen houdt de burgemeester het bedrijf desalniettemin gesloten, vrij vertaald 'omdat de veiligheid niet kan worden gegarandeerd'.
- Club Blu is al ruim 5 maanden dicht, Suzy Wong in totaal ruim 3 maanden. De vaste kosten van de ondernemers lopen gewoon door. De financiële, imago- en emotionele schade is enorm, het is de vraag hoe lang de ondernemers het volhouden.

In beide kwesties lopen er juridische procedures (voorlopige voorzieningen), de ondernemers moeten wel, om de bedrijven weer open te krijgen.

Het gaat niet meer om incidenten

De kwesties Club Blu en Suzy Wong staan overigens niet op zichzelf. Er zijn bij KHN meer dan 10 zaken bekend die het afgelopen anderhalf jaar hebben gespeeld waarbij horecabedrijven na een incident langere periode werden gesloten of andere zeer zware maatregelen werden genomen.

Openbare orde versus Ondernemingsbelang

In Nederland zijn burgemeesters verantwoordelijk voor het handhaven van de openbare orde. KHN onderkent het belang hiervan. Een burgemeester moet in een noodsituatie kunnen ingrijpen. We begrijpen ook dat een horecabedrijf na een incident voor een korte tijd gesloten moet kunnen worden zodat er goed onderzoek kan plaatsvinden naar de daders en om eventuele betrokkenheid of verwijtbaarheid van een ondernemer uit te sluiten. Wij vinden ook dat er zo snel mogelijk duidelijkheid moet komen en dat een horecabedrijf weer open moet kunnen zodra duidelijk is dat een ondernemer geen verwijt treft.

De bevoegdheid van burgemeesters brengt ook een zware verantwoordelijkheid richting de betrokken horecaondernemer met zich mee. Immers, bij sluiting van een horecabedrijf vanwege een beroep op bescherming van de algemene veiligheid en gezondheid is ook het belang van de onderneming in het geding. En niet alleen van de horecaondernemer zelf, maar ook van diens familie en van zijn of haar medewerkers. Het is heel simpel: er zijn weinig ondernemingen die een sluiting van enkele maanden overleven.

Wij vinden dat burgemeesters daarom het *algemene* veiligheidsbelang zeer zorgvuldig moeten afwegen tegen het *individuele* ondernemingsbelang. In de praktijk zien we vaak, in ieder geval bij Club Blu en Suzy Wong, dat het algemene belang prevaleert. Zelfs als maanden voorbij gaan zonder schot in de zaak en zelfs als de ondernemer geen verwijt kan worden gemaakt.

Burgemeesters verlangen de garantie dat er niets zal gebeuren voordat een horecabedrijf weer open mag. Die absolute garantie kan alleen onmogelijk gegeven worden. Dat mag volgens KHN echter geen reden zijn om een horecabedrijf eindelijk gesloten te houden.

Het openbare orde-beleid speelt kwaadwillenden en criminelen in de kaart

Wij weten niet wat het motief is van de daders die een handgranaat neerleggen of na sluitingstijd op een bedrijf schieten. Vaak weten de horecaondernemers dat ook niet. Het lijkt er sterk op dat kwaadwillenden en criminelen inspelen op de reactie van de burgemeester. Ze weten dat na een ernstig incident het horecabedrijf wordt gesloten. Op die manier kunnen zij een bedrijf kapot maken en/of concurrentie uitschakelen.

De 'standaardreactie' van burgemeesters bij ernstige incidenten, namelijk eerst sluiten vanwege veiligheid en gezondheid voor onderzoek en dan nog eens zien, werkt averechts. De voorspelbaarheid van het handelen van burgemeesters bij ernstige incidenten maakt het dus, onbedoeld, wel heel makkelijk voor kwaadwillenden en criminelen om een horecabedrijf te gronde te richten. In plaats van minder handgranaten en kogelgaten gaat het juist leiden tot meer handgranaten en andere ernstige incidenten. Net zo lang totdat het horecabedrijf het loodje heeft gelegd.

Procederen biedt in de praktijk geen oplossing

Naar de rechter stappen om heropening af te dwingen, biedt in de praktijk vaak geen oplossing. Een juridische procedure kost om te beginnen veel tijd, tijd die zeer kostbaar is. Een vonnis waarbij heropening wordt toegekend betekent bovendien helaas niet dat de sluiting juridisch per

definitie onrechtmatig was en daardoor schadevergoeding voor de ondernemer een gegeven is. Bovendien moet er dan jarenlang geprocedeerd worden om die schadevergoeding te krijgen. Met andere woorden, procederen kan tot een heropening leiden, maar in menig geval is het spreekwoordelijke kalf dan inmiddels verdronken.

Oproep KHN: Er moet een noodfonds komen voor horecaondernemers die langer dan een maand gesloten worden gehouden door de overheid terwijl de ondernemer geen enkel verwijt kan worden gemaakt

Volgens KHN moet de prikkel worden weg genomen die maakt dat kwaadwillenden en criminelen ernstige incidenten blijven veroorzaken om een bedrijf kapot te maken. We moeten ervoor zorgen dat het neerleggen van handgranaten en het schieten op bedrijven niet 'loont'. Dat kan gerealiseerd worden door een noodfonds te creëren dat ondernemers schadeloos stelt als ze buiten hun schuld om langer dan een maand door de overheid gesloten worden gehouden.

NB. dat betekent overigens niet dat KHN van mening is dat een sluiting van een maand altijd redelijk is. Zoals eerder gesteld kan een *korte* sluiting nodig zijn om onderzoek te doen. Als er echter geen sprake is van eerdere incidenten en/of betrokkenheid/verwijtbaarheid van de ondernemer, dan moet een bedrijf binnen een week weer open kunnen. Dat hoeft lang niet altijd een maand of langer te duren.

Natuurlijk moeten er voorwaarden aan een schadeloosstelling worden gesteld:

- Het moet duidelijk zijn dat de ondernemer geen verwijt kan worden gemaakt van de incidenten
- De ondernemer moet volledig meewerken aan het politieonderzoek
- Tot de schadeloosstelling hoort in ieder geval:
 - De vaste kosten (vanaf het moment dat een maand is verstreken)
 - De gedeerde winst
- Een onafhankelijke instantie moet beoordelen of aan de voorwaarden is voldaan en moet de financiële claim beoordelen.

KHN is van mening dat de *rijksoverheid* het noodfonds moet realiseren en gaat graag met u in overleg over de concrete invulling ervan.

Vanzelfsprekend zijn we graag bereid om deze brief in een persoonlijk gesprek nader toe te lichten. We zien uw reactie graag tegemoet.

Hoogachtend,

Robèr Willemsen
Voorzitter